

DZIŚ W NUMERZE M. IN.:
 ★ KRZYŻÓWKA Z NAGRODAMI.
 ★ NARODZINY „KATIUSZ”
 ★ CZAR WINNEGO GRONA
 ★ ICH ROK 2000
 ★ WSPOMNIENIA DYPLOMATY

Wydanie A

Cena 50 gr

Łódź, środa 31 grudnia 1969 r.
 i czwartek 1 stycznia 1970 r.
 Rok XXV Nr 309 (6663)

DZIENNIK ŁÓDZKI

Noworoczny wywiad przewodn. Prezydium RN m. Łodzi
 Edwarda Kaźmierczaka dla „Dziennika Łódzkiego”

Będzie to rok wnikliwego analizowania jakości i realizacji inwestycji

— Na jakich zagadnieniach związanych z rozwojem miasta w minionym 1969 roku skupiało swoją uwagę Prezydium RN m. Łodzi?

— Poza kontynuacją polityki poprawy warunków mieszkaniowych ludności (budownictwo wykonało plan przed terminem i przekazało ok. 500 izb dodatkowo) i rozbudową podstawowych urządzeń komunalnych: wodociągów i kanalizacji, energetyki i ciepłownictwa, musieliśmy zgodnie z uchwałą V Zjazdu naszej partii przygotować „grunt” do zmiany kierunku i zasad gospodarowania w nadchodzącym roku i latach przyszłej pięcioletki. Chodzi tu zarówno o zmianę zasad gospodarowania, jak i o przygotowanie konkretnych inwestycji o kapitalnym znaczeniu dla dalszego rozwoju miasta. A więc zrealizowanie I etapu budowy elektrociepłowni EC-III co pozwoliło złagodzić dotkliwy deficyt ciepła i kontynuować inwestycje mieszkaniowe, komunalne i przemysłowe na rozległych terenach północno-zachodnich miasta.

— Ale przede wszystkim przygotowano i rozpoczęto największą inwestycję — budowę wodociągu Piłca — Łódź, określaną mianem „inwestycji następnej pięcioletki”. Było z tą sprawą sporo kłopotów. Poza trudnościami związanymi z koniecznością przygotowania na czas dokumentacji, miasto musiało wydzielić część mocy produkcyjnych niektórych przedsiębiorstw remontowo-budowlanych i przeznaczyć je na przygotowanie placów budów w województwie na trasie kanału.

— Innym przedsięwzięciem, którego realizacja otwiera nowe możliwości budownictwa mieszkaniowego w Łodzi, jest rozpoczęta budowa fabryki domów na Teofilowie, która nie tylko pozwoli zwiększyć ilość oddawanych mieszkań, lecz przede wszystkim wydatnie podniesie ich jakość.

— Rok nadchodzący będzie, jak wiadomo — gospodarczo rzecz biorąc — niełatwy choćby dlatego, że stanowi okres przygotowawczy do nowej 5-letki, realizowanej zgodnie z uchwałą IV Plenum KC naszej partii. Jakże najważniejsze problemy stana więc przed władzami miasta?

— Położymy szczególny nacisk na uzyskiwanie maksymalnej zgodności pomiędzy sposobem wydatkowania środków finansowych, a uzyskiwaniem założonych efektów rzeczowych.

— Będzie to rok znacznie ostrzejszego analizowania jakości wykonawstwa inwestycyjnego, zresztą w każdej dziedzinie gospodarki — nie tylko miejskiej. Konieczna jest zmiana sposobu oceniania tego co się robi, a przecież nieraz ludziom trudno „przezwyciężyć” na inny sposób myślenia, ścisłego kontrolowania i konfrontacji efektów z zamierzeniami. Niezmiernie ważna staje się więc polityka zatrudnienia, szczególnie w Łodzi odczuwającej deficyt siły roboczej. Kto więc nie będzie skrupulatnie czuwał nad gospodarowaniem kadrami — może mieć poważne kłopoty. Wobec praktyki kredytowania inwestycji ogromnego znaczenia nabiera wiara w ich przygotowywanie i koncentracja robót, zgodnie z zasadami irrtensywnego sposobu gospodarowania.

— Czy można więc powiedzieć, że Rada Narodowa i jej Prezydium położy w nadchodzącym roku szczególny nacisk na wybrane dziedziny rozwoju miasta?

— Ogólnie rzecz biorąc w minionym 1969 r. dokonywaliśmy szczegółowych analiz zaawansowania inwestycji, tak aby w maksymalnym stopniu realizować je w roku bieżącym, albo też zakończyć. Dotyczy to przede wszystkim budownictwa mieszkaniowego — tu bowiem sukcesy zależą od wcześniejszego przygotowania terenów pod budownictwo mieszkaniowe dla tzw. stanów surowych, a także pod inwestycje przemysłowe. Dotyczy to również dalszego rozwoju budowy kanału Piłca — Łódź, o czym mówił mi poprzednio, a także innych obiektów z zakresu gospodarki komunalnej, służby zdrowia (kontynuacja budowy szpitala miejskiego przy ul. Pabianickiej), inwestycje towarzyszące budowie i modernizacji przemysłu. Szczególny nacisk należy położyć na właściwe kojarzenie inwestycji mieszkaniowych z usługowymi (najszerszej pojętymi) i koordynacja inwestycji komunalnych z przemysłowymi.

— W związku ze stale zmieniającą się „geografią zasiedlenia” terenu naszego miasta, występują od dłuższego czasu wyraźne dysproporcje pomiędzy rozbudową lub budową poszczególnych jego dzielnic, a „uzbrajaniem” ich w sklepy, punkty usługowe oraz wyposażaniem w dogodną, sprawnie działającą

komunikację. Jakie poczynania zamierza podjąć Prezydium dla wyrównania tych dysproporcji?

— Będziemy dążyć do wyrównania tych dysproporcji, które są wynikiem nie wadliwego planowania i projektowania, lecz faktu, że wykonanie nie przebiegało zgodnie z planem. Prawda jest wszakże, że np. od wiełu lat miasto nie otrzymało nowych wagonów tramwajowych, ponieważ fabryka podległa Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego, mimo kilkakrotnych zapewnień nie zdołała wyprodukować wagonu o „łódzkim” rozstawie kół. Otrzymałmy wprawdzie tytułem „rekompensaty” nieco większe przydziały autobusów, ale to nie łagodzi potrzeb. Nowe wagony z produkcji seryjnej nadejdą chyba dopiero na początku nowej pięcioletki.

— Jak już powiedziałem, w roku nadchodzącym musi być połączony szczególny nacisk na pełną zgodność między zamierzeniami, a ich realizacją. Nie odzwrotnym warunkiem powodzenia takiego założenia jest racjonalne dysponowanie mocą przedsiębiorstw wykonawczych z uwzględnieniem posiadanych przez nie rezerw. Równocześnie rok 1970 musi służyć do przeprowadzenia niezbędnych organizacyjno-technicznych przedsięwzięć w przedsiębiorstwach budowlanych, aby móc osiągnąć zwiększenie ich zdolności produkcyjnych w roku 1971 i w latach następnych. Głównie, choć nie tylko, chodzi o dalszy rozwój potencjału przedsiębiorstw specjalistycznych.

— Rok miniony „zamyka” Łódź i jej mieszkańcy szeroko istotnych osiągnięć, w których realizowaniu znaczny jest także udział czynów społecznych. Jak Pan Przewodniczący ocenia wagę tego udziału?

— Miniony rok, rok jubileuszu Polski Ludowej, obfitował w ważne wydarzenia polityczne: wybory do Sejmu i rad narodowych, doniosłe wydarzenia w życiu partii. Łódzianie nie tylko aktywnie uczestniczyli w tych wydarzeniach, lecz także inicjatywami społecznymi i ich realizacją aktywnie dawali wyraz swojemu poparciu dla polityki partii i rządu. Chciałbym w imieniu władz miasta wyrazić im z tego tytułu serdeczne podziękowania, a w nowym roku życzyć dalszych sukcesów w pracy, powodzenia w sprawach zawodowych i osobistych, zdrowia i wszystkiego najlepszego.

Rozmawiał:
J. POTĘGA

Najlepsze życzenia noworoczne
 składa
 Czytelnikom, Współpracownikom
 i Sympatykom
 „Dziennik Łódzki”

Z okazji Nowego Roku

- Dziś o godzinie 20.00 w radiu i TV — przemówienie przewodniczącego Rady Państwa, marszałka Polski Mariana Spychalskiego
- Spotkanie w Komitecie Centralnym PZPR

Dziś o godzinie 20 przed kamerami telewizji i mikrofonami Polskiego Radia — przewodniczący Rady Państwa i Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu — marszałek Polski Marian Spychalski wygłosi przemówienie noworoczne.

Przemówienie nadane będzie w programie ogólnopolskim telewizji oraz w programach I i II i wszystkich rozgłośni

wojewódzkich Polskiego Radia.

Z okazji Nowego Roku odbyło się we wtorek w Komitecie Centralnym spotkanie z udziałem członków Biura Politycznego i Sekretariatu KC, pierwszych sekretarzy komitetów wojewódzkich partii, kierowników wydziałów Komitetu Centralnego, redaktorów naczelnych centralnych

pism partyjnych i przewodniczących niektórych organizacji społecznych.

I sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka złożył zebrałym najlepsze życzenia noworoczne.

Gdańsk będzie miał uniwersytet

W 1970 r. i w latach następnych nie przewiduje się istotnego rozszerzenia sieci uczelni. Powstanie tylko Uniwersytet Gdański i kilka wyższych szkół nauczycielskich. Nastąpi również stabilizacja rekrutacji w uczelniach, które osiągnęły optymalną wielkość. Cieszą się na organizowanie filii studiów dziennych.

Wojska USA i sajgońskie nie respektują rozejmu

W poniedziałek o godzinie 18 czasu warszawskiego w Wietnamie południowym weszło w życie 72-godzinne przerwanie ognia ogłoszone przez Narodowy Front Wyzwolenia z okazji Nowego Roku. Dowództwo armii USA i wojsk sajgońskich zapowiedziało jedynie 24-godzinne zawieszenie działań bojowych, które miało wejść w życie we wtorek o godzinie 2 w nocy czasu warszawskiego.

Wojska amerykańskie i sajgońskie nie respektowały jednak ogłoszonego przez NFWWF przerwania ognia. Doszło do kilku starć spowodowanych przez siły agresora. Sporadyczne walki zanotowano m. in. w prowincji Quang Nam — na wybrzeżu oraz w delcie Mekongu.

Amerykańskie superfortece „B-52” trzykrotnie bombardowały tereny położone w pobliżu granicy z Kambodżą oraz w prowincji Phuoc Long.

Następny numer „DL” ukaże się 2 stycznia 1970 r.

NOWY ROK 1970

Na finiszu o nowych inwestycjach

Wszystkie dzieci ko chamy, ale któreś zawsze jest najbliższe sercu, najbardziej udane i najlepsze. Trudny to wybór. Podobnie trudną „operację” mieli do przeprowadzenia autorzy miniankiety, na temat inwestycyjnego wydarzenia roku w resorcie.

PRZEMYSŁ CIĘŻKI

Trzy inwestycje i trzy ważne sprawy surowcowe. Uru- chomiony w tym roku wydział rur spiralnie spawanych w hucie „Ferrum” przysporzy gospodarce wyrobów hutniczych na które jest ogromne zapotrzebowanie, zwłaszcza w przemyśle gazowniczym, gospodarce wodnej i komunalnej. Druga czołowa inwestycja — to walcownia taśmy w hucie im. Lenina, dostarczająca właśnie m. in. wsad do produkcji rur. Kosztowała 1,2 mld złotych, ale nakłady te zwrócą się już w ciągu 2-3 lat i wreszcie urządzenie do wzbogacania rud miedzi w Polkowicach. Ten nowy zakład flotacji miedzi pozwoli szybciej i lepiej wykorzystać bogactwa lubińskiego zagłębia. A przecież miedź — to dziś podstawowy i poszukiwany surowiec.

PRZEMYSŁ MASZYNOWY

Trudno wyróżnić tu czołową inwestycję, gdyż w tym przemyśle przeprowadza się przede wszystkim modernizację i rozbudowę zakładów. Z wielu ważnych i cennych dla gospodarki przedsięwzięć wyróżnić warto następujące:

— zakończenie drugiego etapu rozbudowy Fabryki Półprzewodników „Tewa”. Dzięki temu poważnie zwiększy się produkcja półprzewodników stanowiących, jak wiadomo, podstawowy element w wielu urządzeniach elektronicznych oraz w układach automatyki przemysłowej;

— Centralna Baza Remontu Tokarek w Głównie jest inwestycją, która w dużym stopniu rozwiąże trudny produkcyjny problem. Można tu będzie bowiem rocznie naprawiać ok. 1000 obrabiarek. Budowniczowie przekazali ten obiekt na jeden miesiąc przed terminem;

— przemysł maszyn rolniczych wzbogacił się o nowe moce produkcyjne. Uru- chomiono no mianowicie kilka oddziałów wytwórczych w Warmińskiej Fabryce Maszyn Rolniczych, co oznacza w przyszłości wzrost produkcji młocarni i ładowarek — maszyn bardzo poszukiwanych w rolnictwie.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY

Chemia jest wielkim placem budowy. Jest tu w czym wybierać. Ale z pewnością na czoło tegorocznych inwestycji wysunęła się budowa Zakładów Nawozów Fosforowych w Gdańsku. 138 tysięcy ton potrójnego superfosfatu — taki jest docelowy program produkcyjny tego zakładu. Rolnictwo otrzymywać będzie z Gdańska po raz pierwszy skoncentrowany nawóz fosforowy, który charakteryzuje się tym, że daje większe efekty w pro- cesie nawożenia.

Ale trudno pominąć kompleks inwestycji w wielkim kombinacie petrochemicznym w Płocku. Instalacje do produkcji pirolizybenzyny, tlenku etylenu i glikolu etylenowego — oto inwestycje, które ruszają w końcu roku i stanowią istotny postęp w rozwoju polskiej bazy petrochemicznej. Na produkty tam wytworzone czeka włókiennictwo, a m. in. zakłady produkujące elanę.

(Dalszy ciąg na str. 5)

„Karnawał był tak ożywio- ny, że zaczęło brakować białych rękawiczek w sklepach, które wobec wielkiego ruchu kupy musieli trzymać otwarte do późnej nocy, za- miast do 19...”. Tak pisze o karnawale w 1853 r. Maria Estreicherówna w swej zna- komitej monografii „Życie to- warzyskie i obyczajowe Kra- kowa w latach 1840-1863”, wydanej ostatnio nakładem Wydawnictwa Literackiego. Co to za kopalnia wiadomości, anegdot i ploteczek! I jaka okazja do porównań!

Karnawał 1970 za pasem i rękawiczek balowych nadal w sklepach brakuje, ponieważ panowie od lat występują na balach bez takich, a nawet panie zdążyły się już odzwyczaić, zwłaszcza, że w tym karnawale moda wybawia je od kłopotów sugerując długie bufaste rękawy do kreacji balowych.

Ciekawe, co by też powiedziała prababka na widok swojej wyrostkowej (1,70) prawnuczki z włosami zasłaniającymi połowę twarzy, odzianej w spodnie do pracy i na bal, omotanej w łańcuszki, korale i wyzłoconej ozdobną pasmanterią? Czy byłaby zgorzonna? Otóż pani Estreicherówna (zmarła w 1966 roku dożywszy 90 lat) z przelanej krakowskiej rodziny uczonych, notuje, że w połowie ub. wieku wylanso- wano za granicą spodnie dla kobiet pod angielską nazwą „bloomers”. W Polsce podję- ty tę modę aktorki ponieważ panie „z towarzystwa”, zwłaszcza w Krakowie, oba-

Prababka idą na pradžiadek

BAL

stokracja, osobno patrycjat miejski, warstwa urzędnicza i — na swoich zabawach — plebejusze. Kontakty towar- zyskie z austriackimi zaborca- mi były bardzo źle widziane przez ogół społeczeństwa, choć zdarzały się wśród ar- stokracji i urzędników.

Ekskluzywność arystokra- cji w karnawale nieco topniała, ponieważ w tej sferze brak było... nóg do tańca. Na 20 panien czasem zaledwie 2

kawalerów, więc dopuszcza- no na bale młodzieńców z in- nych środowisk o nieskazitel- nych manierach. Nie do po- zardroszczenia była dola tan- czerza gorzej urodzonego, wciśniętego we frak, w kol- nierzyku, mankietach i kra- wacie o nieposzlakowanej biel, gładko ułżanych wło- sach i „lakierkach mniej- szych niż noga”. Taki tan- czerz nie jadł i nie pił nic z wy- jatkami orszady, żeby mu było lekko tańczyć. Oczywiście po paru podobnych karna- walach, a było zabaw bez liku, kondycja „wysiadła”, a mło- dy człowiek siedł w odstaw- kę lub trzymał się pańskiej

Jak się dawniej w Polsce bawiono!

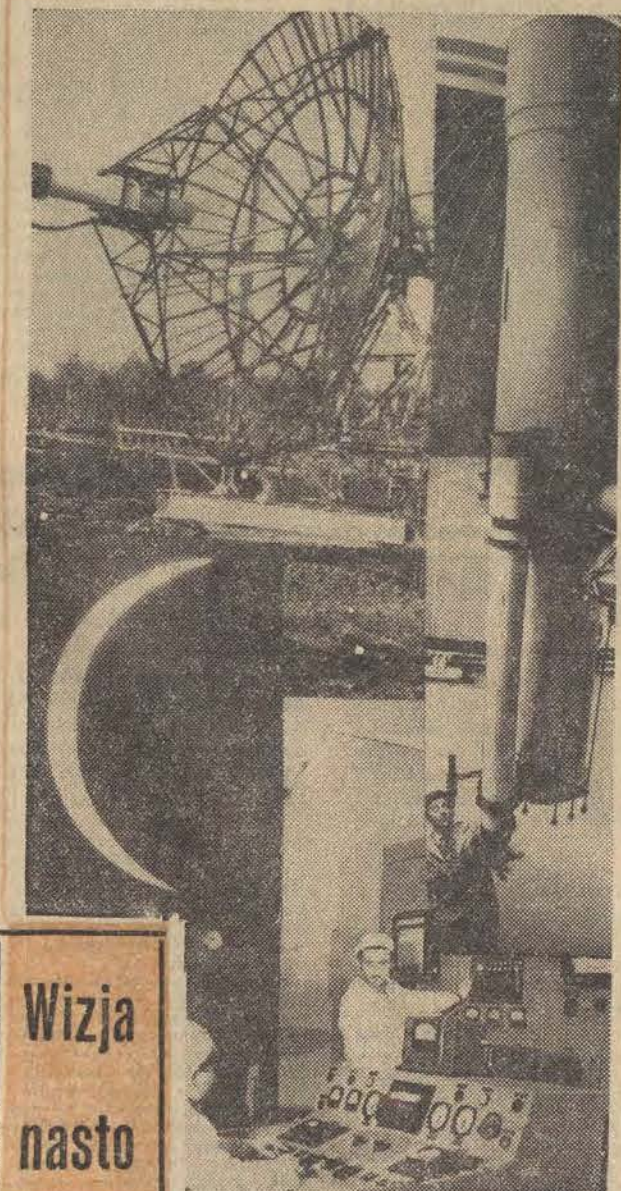
Karnawały krakowskie w okresie 1848-1863 były począ- tkiem smętne i nieruchawe po klęskach w latach 1846 i 1848, ale dorastała młodzież, ochocza do zabawy, wytwor- zył się nawet klan złotej — dziś byśmy powiedzieli bana- nowej — młodzieży i to nie tylko szlacheckiej, ale i mieszczańskiej. Bawiono się w koterych — osobno ary-

Czytaj także na str. 5

ZGODNIE Z TRADYCJĄ U PRUGU NOWEGO ROKU NALEŻY SPOJRZEC W PRZYSZŁOŚĆ. ZGODNIE Z PANUJĄCĄ MODĄ — „FUTUROLOGICZNIE”. NAJLEPIEJ PASUJE DO TYCH ROZWAŻAŃ KONIEC OBECNEGO WIEKU. NA HORYZON- CIE RYSUJE SIĘ WÓWCZAS SYMBOLICZNY ROK 2000.

OBECNIE WCIAŻ JESZCZE AKTUALNE SA SŁOWA SŁAWNEGO FIZYKA MAXA BORNA „W CIĄGU NIEWIELU LAT NASTĄPIŁY WYDARZENIA, KTÓRE PRZEKSZTAŁCAJĄ NASZE ŻYCIE. KRYJĄ ONE W SOBIE STRASZLIWE NIEBEZPIECZEN- STWO I ZARAZEM ŚWIETLANĄ NADZIEJĘ: NIEBEZPIECZENSTWO ZAŁGADY LUDZKOŚCI I NADZIEJĘ RAJU NA ZIEMI”.

Wizja nasto- latków

2000

Jak sądzą właśnie tu — w specyficz- nej sytuacji naszej epoki tkwią źródła mody na futurologię. Skraj- ności zawsze fascynują — nie tylko uczonych, ale i maluczkich. Stąd też mamy w Polsce obok Komitetu Roku 2000, skupiającego seniorów nauki, dziesiątki mądrych publikacji, a także — ankiety prasowe i kon- kursy, dotyczące schyłku naszego wie- ku. Wyniki jednego z nich zorgani- zowanego przez jeden z łódzkich ZD ZMS, skłaniają do szczególnych refleksji. Miałam okazję zapoznać się z blisko 100, wy- selekcjonowanymi z kilkuset, pracami uczy- niów szkół średnich. Pisali o tym, jak widzą siebie, Polskę i świat za 25 lat. Piszący ma- ją dziś po 15, 16, 18 lat. Dzisiejsze „nastolatki” u schyłku wieku będą 40-latkami. A więc ludźmi w pełni sił i... władzy. Nie mo- żna ich wypowiedzi przeceniać ani uogólni- ać. Można i należy traktować jako sondaż opinii pewnej grupy „nastolatków” na temat: czym jest, a czym chcą być, świat, w któ- rym żyją. Co uderza w tychże opiniach? Z jednej strony — ogromna, niemal bałwochw- alcza wiara w naukę i postęp techniczny, uko- ronowana wizją szczęśliwego świata: bez woj- en, bez głodu, bez chorób, bez dzielących narody granic i bez dzielących ludzi pienią- dzy. Z drugiej — wpojony „od maleńkości” temu pokoleniu, które wojny przecież nie zaznało, lęk przed III wojną światową — syno nimm zagłady. U schyłku wieku „nastolatki” widzą więc nasz świat jako świat ma- drych i szczęśliwych, bądź też jako świat, który był światem. Mamy wizję optymistycz- ną i skrajnie pesymistyczną. Albo — albo...

ŚWIAT MĄDRYCH I SZCZĘŚLIWYCH

Punktem wyjścia do osiągnięcia czegoś kol- wiek jest ukończenie wyższych studiów — twierdzą nastolatki. „Wiem tylko na pewno, że będę studiować. Jeżeli nawet warunki materialne nie pozwolą mi na same studia, postaram się pogodzić pracę z nauką wieczoro- wą”. Wyższe studia nie podlegają w ogóle dyskusji. Ani jeden uczestnik konkursu nie „widzi” siebie, ani swych przyszłych dzieci bez dyplomu wyższej uczelni. I to jest pierw- sza, ogromnie optymistyczna refleksja. Co więcej, uderza realizm i praktycyzm w ma- rzeniach zawodowych i przewidywanych

czynnościach. Obok tych, którzy chcą być zupełnie zwyczajnymi inżynierami elektryka- mi, filologami, ekonomistami czy lekarzami, są wprawdzie przyszli dowódcy kutrów ra- kietowych i lekarze „wśród dzikich”, ale pierwsi nie przypominają kapitana Nemo, a drudzy przypominają co najwyżej doktora Judyma. Poza jednym jedynym przypad- kiem, nie ma np. kandydatów na aktorów i gwiazdorów. Jest natomiast całe mnóstwo kandydatów na pracowników przeróżnych in- stytutów naukowych, wyposażonych we wszelkie cuda techniki. Człowiek końca XX wieku, człowiek roku dwutysięcznego żyje zresztą z techniką „za pan brat” nie tylko w pracy, ale przez całą dobę. W szczęśliwej wersji świata „nastolatków” urządzenia tech- niczne są na jego rozkazy.

Roboty zmywają naczyńa i przygotowują posiłki — bo przecież kobiety nie będą się czymś tak prozaicznym zajmować. Wideo- telefony pozwalają zobaczyć nie tylko twarz drogiej przyjaciółki, ale i towary, które się ma zamiar nabyć. Wieloprogramowa kolorowa telewizja i gazety czytane przez automat dostarczają rozrywek w domu. Sput-niki — uspokajające krążą nad gromadą dzie- ci zabawiając je, a „temu, które dotkliwie zakłócił spokój, dają ostrzeżenie poprzez dot- tknięcie swym ostrym kołkiem. Dopływ prądu paraliżuje i unieszkodliwia na pewien czas przeskadzającego”. Robot — Alfa 4 pełni funkcję zaprogramowanego na kilka- dziesiąt lat dyrektora instytutu badań ja- drowych. Specjalne aparaty pozwalają uczyć się słówek i nudnych formułek bez wysiłku w czasie snu. Komputery pomagają w cwi- czeniach, błędne odpowiedzi wykrywa fotoko- mórka, a lekcje „polegają na zapoznaniu ucznia z nowym materiałem za pomocą taśm i odczytywania go przez mechaniczne, elek- tronowego nauczyciela”. Specjalne ubrania ze specjalnego metalu i specjalnych włókien szklanych rozwiązują problem odzieży. Pa- styłki lub konserwy z alg — problem jedze- nia. Poduszki, elektryczne samochody, podziemne koleje i wertoloty, czyli jednooso- bowe samoloty, załatwiają problem komuni- kacji. Połączenie z Księżycem także nie jest już trudne. Domy-giganty o setkach i tysią- cach pięter, usytuowane pod i na ziemi, wy- wyposażone we wszystko co do życia niezbędne, rozwiązują problem mieszkania.

(Dalszy ciąg na str. 4)

